

Nr 746.

Av herr **Åqvist**, om avslag å *Kungl. Maj:ts proposition, nr 232, med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 28 september 1928 om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 232 med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 28 september 1928 om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt m. m. föreslås bl. a. att för svenska aktiebolag skall den s. k. bottenskattens grundbelopp utgöra 8 % av det beskattningsbara beloppet. Förslaget innebär tillika att bolagsbeskattningen skall vara proportionell i stället för progressiv efter bolagens räntabilitet, såsom nu är fallet, ävensom borttagande av utjämningskatten och för bolagens vidkommande också den kommunala progressivskatten. Näringslivets organisationer ha i de utlåtanden, de haft tillfälle lämna över bolagsskatteberedningens förslag, tillstyrkt en övergång från progressiv till proportionell beskattning. Bolagsskatteberedningen hade emellertid för sin del föreslagit, att grundbeloppet skulle utgöra 5 % å det beskattningsbara beloppet. I detta förslag från bolagsskatteberedningens sida låg uttrycket för ett bestämt önskemål om en lindring i industriens beskattning. Näringslivets organisationer ha emellertid ej haft tillfälle att yttra sig vare sig över den s. k. departementspromemorians förslag om att grundbeloppet skulle utgöra 7 % eller finansministerns förslag om att grundbeloppet skulle utgöra 8 % av det beskattningsbara beloppet. I vilken riktning näringsorganisationernas yttranden skulle gått i de senare fallen, kan givetvis ej avgöras, men enär näringslivets organisationer i sina yttranden över bolagsskatteberedningens förslag ansågo 4 % vara den högsta skattesats, som kunde ifrågakomma, är det väl antagligt, att de icke kunna godtaga den nu föreslagna skattesatsen.

Som grundbeloppsprocenten nu föreslagits för aktiebolagens del innebär beskattningsförslaget högst obetydlig skattelindring för industrien, och det kan ifrågasättas, om ej industriens börda blir densamma som förut, då det kan befaras att borttagande för bolagens del av den kommunala progressivskatten kommer att nödvändiggöra ökade kommunala utdebiteringar. Inkomstskatten kommer endast att fördelas på ett annat sätt mellan bolagen inbördes.

Innan en så pass genomgripande omläggning av beskattningen av näringslivets numera allmänt brukade form företages till avgörande, hade det givetvis varit lämpligt och önskvärt, att en noggrann undersökning företagits beträffande verkningarna av den nya beskattningsprincipen särskilt med hänsyn till de mindre räntabla aktiebolagen.

Beträffande omläggningen av inkomst- och förmögenhetsskatten ifråga om fysiska personer finnes i propositionen noggranna utredningar rörande verk-

ningarna vid olika inkomst- och förmögenhetsbelopp samt kombinationer av inkomst och förmögenhet. Ifråga om aktiebolagen saknas dylika beräkningar. I propositionen har endast beräknats aktiebolagens bidrag till de direkta statskatterna, varefter en viss grundprocent konstruerats genom att dela det inkomstbelopp, som aktiebolagen skola ge, med det för aktiebolagen beräknade beskattningsbara beloppet. Jag anser att frågan om näringslivets beskattning är så viktig, att den ej utan en närmare utredning bör på ett så schablonmässigt sätt lösas.

Som exempel på hur den föreslagna skatteanordningen kan komma att verka, vill jag anföra följande från ett aktiebolag:

I den deklaration, som bolaget avlämnat 1935, framkom ett beskattningsbart belopp av Kr. 176.180: —. Aktiekapital och reservfond utgjorde tillsammans 2.211.709: 50. Inkomstprocenten var sålunda 7,96 och grundbeloppet utgjorde alltså 3,60 % av 176.180: —. Bolaget debiterades följaktligen för 1935 statlig inkomst- och förmögenhetsskatt med

$$170 \% \times 3,60 \% \times 176.180 = 10.782: 21$$

Eftersom procentsatsen nu föreslagits sänkt från 170 till 150 enheter, måste vid en jämförelse den senare enhetssiffran användas, och man erhåller då *enligt nuvarande ordning*:

Statlig inkomst- och förmögenhetsskatt	150 %	× 3,60 %	× 176.180 =	9.513: 72
Kommunal progressivskatt	3/40 %	× (8—6)	× 176.180 =	264: —
Utjämningskatt	2/3	× 264		<u>176: —</u>
				9.953: 72

Enligt propositionen:

Statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.....	8 %	× 176.180	=	14.094: 40
			Ökning	41,6 %

I den mån grundbeloppet ökas — såsom i propositionen föreslagits till 110 % det första året — blir ökningen i motsvarande grad högre.

Bolagsskatteberedningens förslag åsyftade även en viss sänkning av den för aktiebolagen gällande genomsnittsskatten, och beredningen stödde sig i detta avseende på en för beredningens räkning verkställd jämförande utredning av numera Professorn Erik Lindahl rörande aktiebolagens beskattning i Sverige och utlandet. Denna utredning ansågs visa, att beskattningen av bolagsvinsterna i Sverige i jämförelse med andra länder vore hög, beroende på vårt skattesystem, som medförde att bolagsvinsterna blevo högt beskattade i förhållande

till andra inkomster. Som ovan och i propositionen visats, torde emellertid bolagsbeskattningen för samtliga bolag ej bli lägre än förut, utan rör det sig i propositionen endast om en annan fördelning av bolagens skattebörd mellan bolagen.

Beskattningen av fysiska och juridiska personer synes äga det samband, att en ändring av grunderna för skattetrycket för den ena kategorien ej gärna kan ske utan att inverka på skattetrycket för den andra kategorien. Av ovanstående framgår, att jag anser det vara nödvändigt med en noggrannare utredning rörande eventuell skattelindring för aktiebolagen ävensom noggrannare undersökning angående verkningarna av proportionell aktiebolagsbeskattning å mindre räntabla aktiebolag.

Jag tillåter mig därför föreslå,

att riksdagen på grund av bristande utredning och av övriga skäl som närmare här ovan angivits måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 232 med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 28 september 1928 om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt m. m.

Stockholm den 18 april 1936.

Ernst Aqvist.
